

A csapatrepülő erők hadtápbiztosításának néhány problémája

Schwartz Béla őrnagy

A harc megvívásának korszerű viszonyai között az összefegyvernemi csapatok tevékenységét támogató csapatrepülő erőknek bonyolult viszonyok között kell végrehajtani feladatát.

A repülőcsapatok tevékenységét az összefegyvernemi csapatok helyzetében beállt hirtelen változások, a feszített ütemű harctevékenység, a repülőegységek gyakori áttelepülései, az állandó készenlét a harcfeladat végrehajtására és az egyes bevetések közötti igen rövid idők jellemzik.

Mindebből következik, hogy a csapatrepülő egységek hadtápszervei szervezeti struktúrájának biztosítania kell a fokozott manőverező készséget, amelyet a gyakori áttelepülések követelnek meg. Ez egyben az anyagi készletek — elsősorban nagy mennyiségű repülő-üzemanyag — utánszállítását (és tárolását) igényli az egyes hadtáptagozatoktól.

A mozgósítás elrendelése után az összefegyvernemi csapatok hadműveleti alárendeltségében alkalmazásra kerülő csapatrepülő egységek a Csapatrepülő Parancsnokság alárendeltségéből átadásra kerülnek az összefegyvernemi hadsereg állományába. A csapatrepülő erők az állandó harckészültség időszakában felkészülnek háborús feladataik végrehajtására. A harckiképzési feladatok végrehajtásának hadtápbiztosítása ebben az időszakban megoldott, azonban vizsgálni kell azt, hogy az átalárendelés végrehajtása után szervezeten, technikailag hogyan oldható meg a csapatrepülő egységek (alegységek) tevékenységének anyagi-technikai-egészségügyi biztosítása.

Ennek érdekében célszerű a hadműveleti és csapathadtáp szervezetében olyan szerveket létrehozni, amelyek képesek biztosítani a csapatrepülő erők szakfegyvernemi anyaggal történő ellátását, a repülőtechnika javítását, a sérült (rongált) repülőterek helyreállítását.

Az általános hadtápanyagokkal történő ellátást a szárazföldi csapatokhoz történő utalás útján célszerű biztosítani. Volumenben legnagyobb ellátási feladat a repülő-üzemanyag biztosítása. Például: két helikopter század napi 3 bevetése esetén a várható üzemanyagfogyasztás mintegy 100 ezer liter, mely mennyiség utánszállításához egy fordulóval 31 db

3500 literes üzemanyagtartály-gépkocsira van szükség. Célszerű a megállapított mozgókészletekhez a folyékony szállítóteret szervezetszerűen biztosítani. Amennyiben naponta az utánszállítás nem biztosítható, úgy a szállítóteret (és tárolóteret) arányosan növelni kell.

A helikopterek harci alkalmazása esetén jelentős feladat a fedélzeti rakéták utánszállítása. Egy helikopter század tevékenységével számolva napi két harci bevetés esetén szükséges mintegy 1500 db rakéta, mely mennyiség szállításához 2 db 7 t tkg. + 1 db pótkocsi szükséges.

A HDS napi támadási ütemét és a helikopterek hatósugarát figyelembe véve a helikopter egységet kétnaponként kell áttelepíteni 90—120 km távolságra. Ezért a mozgó készletek szállításához szükséges szállítóter mennyiséget úgy célszerű meghatározni, hogy az áttelepülés egy fordulóval végrehajtható legyen.

A felderítő és célhelyesbítő repülő alegységek hadtápbiztosítása hasonló volumenű utánszállításokat igényel.

A helikopter egység és a felderítő és célhelyesbítő repülő alegységek repülő üzemanyaggal történő ellátását célszerű az MN Tábori Hadtáp feladataul szabni, ahol a napi fogyást figyelembe véve célszerű mintegy 1000—1500 m³ kapacitású repülőüzemanyag-raktárt létrehozni és a repülőüzemanyag kiszállítására üzemanyag gépkocsi szállító századot biztosítani.

A repülő-üzemanyag szállítása az MN Tábori Hadtáp repülőüzemanyag-raktárig vasuton, a raktártól a repülőcsapatokig üzemanyag-szállító gépkocsival történhet.

A egészségügyi biztosítás az MN elvonuló szárazföldi csapatai egészségügyi biztosítási rendszerében történhet, azzal a sajátossággal, hogy a hajózó állományt repülő szakkórházba kell — lehetőleg légi úton — szállítani.

A honi területen visszamaradó csapatrepülő erők tevékenysége kiterjed az egész ország területére és nagyszámú előkészített, berendezett repülőter, fel- és leszállóhely fenntartását igényli.

A csapatrepülő erők repülőgépeinek, helikoptereinek üzemanyag-feltöltését honi területen, a honi légvédelem repülőcsapatainak repülőterein (szükség esetén az elvonuló repülőcsapatok repülőterein) kell biztosítani.

A légiszállításra számba jöhető anyagokkal tároló szertárak, kijelölt eü. intézetek közelében szállító repülőgépek fogadására alkalmas fel- és leszállópályákat kell kijelölni, illetve előkészíteni.

Az anyagfajták többségének és a sérülteknek, betegeknek légi úton történő szállítása szükségessé teszi az e célra igénybe vett repülőgépek és helikopterek kiegészítő felszerelésekkel történő ellátását.

Az alegységek és egységek állományában többféle repülőgéptípus van, aminek következtében a javító és karbantartó anyagok nómenklatúrája igen széles. Ez a körülmény indokolja szakfegyvernemi anyagok vonatkozásában a centralizált ellátási rendszert.

Egyes repülőgéptípusok földi szállíthatósága korlátozott, ezért a meghibásodott helikopterek és repülőgépek javítását a kényszerleszállás helyén (repülőtéren) kell végrehajtani.

A helyszínen nem javítható és szétszerelt repülőtechnika javítóbázisokra történő szállítása speciális vontatók és nagy rakfelületű pótkocsik (utánfutók) meglétét igénylik.

A honi területen történő alkalmazás lehetővé teszi az önálló településben működő repülőegységek, egységek általános anyagellátását a területi rendszerben biztosítani. Ezen belül repülőpetróleum (TSZ-1) biztosítása a kijelölt bázisokról vasúti (csővezetékes) szállítással oldható meg.

Repülőbenzin utánszállítását a szükségletnek megfelelően gépkocsival és vasúton célszerű tervezni. A területi ellátási rendszerhez való kapcsolódás lehetősége szükségtelenné teszi a magasabbegység hadtápnál raktarak és más hadtáp alegységek szervezését.

Megfontolás tárgyát képezheti a magasabbegység hadtáp megerősítése gk. szállító századdal, a vasúti szállítások ideiglenes fennakadása esetén az utánszállítások folyamatosságának biztosítására, repülőtéri manőverek esetén az új repülőtereken a legfontosabb anyagkészletek gyors létrehozásának biztosítására.

Az adott repülőtéren már meglévő állandó jellegű üzemanyag-tárolóter és az adott esetben biztosítható tábori eszközök lehetővé teszik a repülőterekre a repülő-üzemanyag kiszállítását általában heti egy alkalommal, zömében vasúti szállítással.

A bázis repülőterek ellátásán kívül szükségessé válhat nagyobb mennyiségű repülő-hajtóanyag gyors kiszállítása deszantok berakási helyeire és az anyagi biztosítás repülőtereire (berakóhelyekre). Ezekben az esetekben a repülő-hajtóanyag kiszállítása általában csak gk. szállítóeszközökkel hajtható végre.

Következtetésként megállapíthatjuk, hogy a csapatrepülő erők harctevékenységének hadtápbiztosítása összetett, bonyolult feladat és egy sor olyan tevékenység végrehajtása jellemzi, melyek a honi légvédelem repülőcsapatai harctevékenységének hadtápbiztosításában nem, vagy csak kismértékben jelentkeznek. A közeli jövő feladataként fog jelentkezni a témában jelenleg meglévő problémák részletes elemzése és a problémák optimális módon történő megszüntetése.

A tanulmány célja nem az egyes részletproblémák teljes mélységű analízisa volt. Csupán néhány gondolattal szerettem volna bemutatni azokat a főbb problémákat, amelyek a csapatrepülő erők harctevékenységének eredményes hadtápbiztosítását befolyásolhatják.